

کیوان ساکت
سائد تار و سار سوار کم
رؤیف اصفهان

دفتر سوم؛ تهرین ها و ضربی ها

Tar & Setar - 3
by Keivan Saket

سرشناسه : ساکت، کیوان، ۱۳۴۰ -
عموان و نام پدیدآور : بیابید تار و سه تار بنوازیم = Tar & Setar / کیوان ساکت.
مشخصات نشر : تهران : کیوان ساکت، ۱۳۸۹ -
مشخصات ظاهری : ج: مصور، پارتیسیون.
شابم : ج. ۱ : ۰۴۰-۱-۰۶۹۸۵۰-۰۹۷۹
۱۴۰۰۰ ریال : ج. ۳ : ۰۴۹-۴-۰۶۹۸۵۰-۰۹۷۹
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : فارسی - انگلیسی.
یادداشت : ج. ۲ (چاپ اول : مهر ۱۳۹۰) (فیپا).
یادداشت : ج. ۳ و ۶ (چاپ دوم : ۱۳۹۶) (فیپا).
موضوع : تار -- آموزش
موضوع : موسیقی برای تار -- پارتیسیون
موضوع : سه تار -- آموزش
موضوع : سه تار -- پارتیسیون
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۱۷۲ س ۲ / MT۶۵۴
رده بندی دیویی : ۷۸۹/۷۲
شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۳۶۰۲۸

بیابید تار و سه تار بنوازیم
دفتر سوم؛ ردیف اصفهان، تمرین ها و ردیف ها
تالیف: کیوان ساکت
ناشر: نشر تصنیف
نت نگاری: کیوان ساکت، کیارش ساکت
بازنگری: علیرضا احمدی، سحر خالدی، سالار زمانیان
نقشه فنی الکوی تار: مجید آیتی
گرافیک: علی برزویی
مجری و ناظر فنی چاپ: علی پرهیزگار
شابم: ۰۹-۰۱-۰۶۹۸۵۰-۰۸۰۲-۰۹۷۹
چاپ دوازدهم نویسنده - بهار ۱۳۹۹
قیمت:
تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

مرکز پخش: تهران، بهارستان، جنب بیمارستان طرفه، پلاک ۱۲۸
تلفن : ۷۷۶۴۷۱۴۲ - ۷۷۵۳۶۵۷۱ - تلفکس : ۷۷۶۴۷۱۴۳

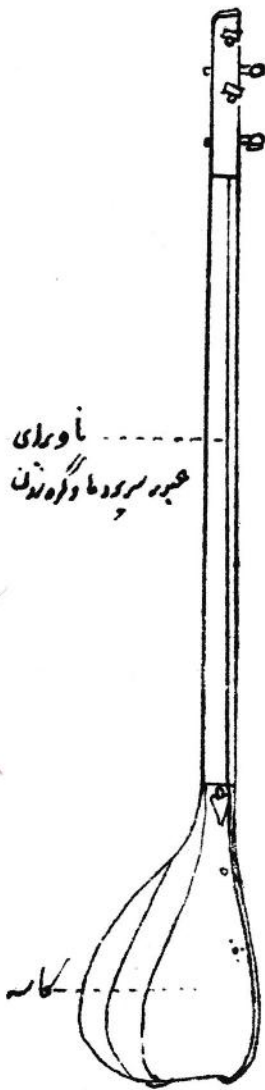

صفحه	فهرست مطالب	صفحه	فهرست مطالب
۸	درباره استاد علینقی وزیری یادداشت‌هایی به خط استاد وزیری	۶۱	بنت شلبیه
۱۷	آشنایی با بیات اصفهان Sol	۶۲	چهار مضراب بیات اصفهان (۲)
۲۱	فواصل موسیقی ایرانی	۶۴	آیریلیق
۲۳	نام پرده های تار و سه تار	۶۵	پیش درآمد بیات اصفهان
۲۴	چگونه از این کتاب استفاده کنیم	۶۸	تنهامنشین
۲۵	تمرین‌ها	۷۱	زندگی و آثار علی تجویدی
۳۵	ردیف بیات اصفهان	۷۲	بیات راجع (بیات راجه)
۳۶	درآمد اصفهان	۷۳	پریچهر و پریزاد
۳۸	کرشمه	۷۵	چنگ رودکی
۳۹	جامه دران	۷۹	غنی و فقیر
۴۱	بیات راجع (بیات راجه)	۸۱	حالا چرا
۴۳	حزین	۸۴	جور فلک
۴۴	دوتکه	۸۸	چهار مضراب بیات اصفهان (۳)
۴۶	اوج (عشاق)، شهناز و فرود به شور	۹۰	اندازه‌ی دسته و کاسه تار و الگوی یک به یک دهانه و گوشی به شیوه استاد قنبری . مدل نخستین.
۴۷	اشاره به دشتی و فرود (فرود) به اصفهان		
۴۸	سوز و گداز		
۵۰	مثنوی اصفهان		
۵۲	آهنگ‌های اصفهان		
۵۳	بهار دلنشین		
۵۵	زندگی و آثار غلامحسین بنان		
۵۶	رنگارنگ		
۵۷	پیش درآمد بیات اصفهان		
۵۹	زندگی و آثار مرتضی نی داوود		
۶۰	چهار مضراب اصفهان (۱)		

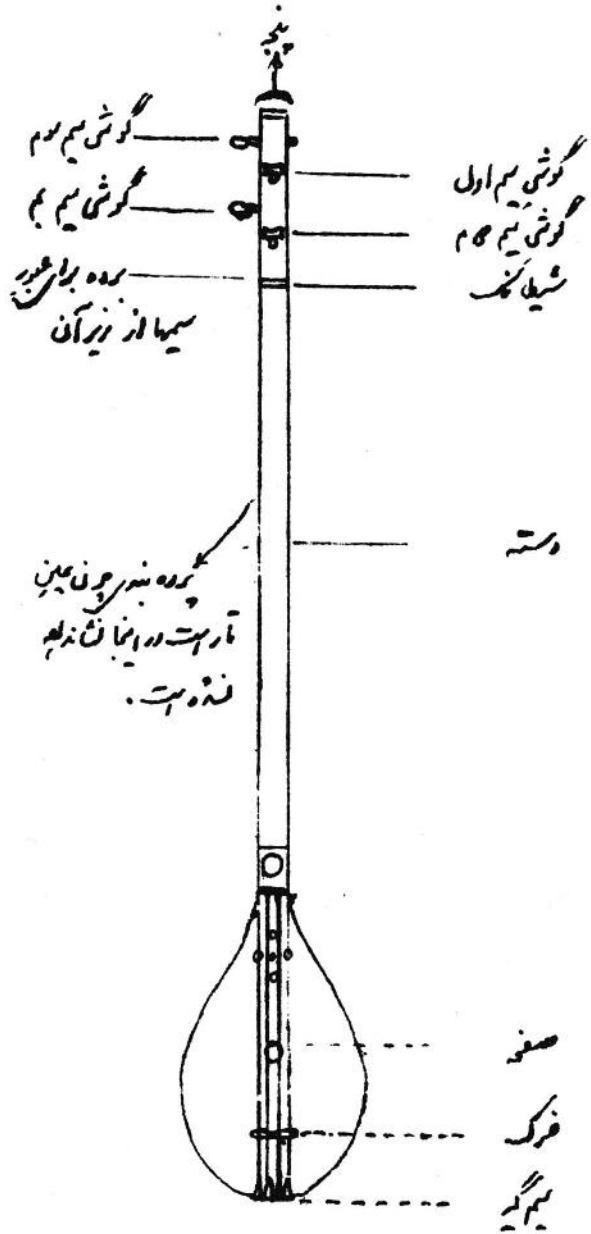
Page	Table of Content	Page	Table of Content
8	About maestro Ghanbari, Some handwriting notes of maestro Vazīrī (in Peršian)	61	Bīnt-e Chalabīyah
17	Introduction to Esfahān modal system Intervals	62	Chāhār mezzrāb-e Bayāt-e esfahān (2)
21	of Peršian traditional music	64	Ayrīlīq
23	The names of the frets on tār / setār	65	Pīšdarāmad-e esfahān
24	How to use this book	68	Tanhā manešin
25	Exercises	71	A Brief Biography of Ali Tajvidī
35	Radif in esfahān	72	Bayāt-e rājeq
36	Darāmad-e esfahān	73	Parīchehr o Parīzād
38	Kerešme	۷۵	Chang-e rudakī
39	Jāme darān	79	Qanī o faghīr
41	Bayāat-e Rājeq (Bayāat-e Rāje)	81	Hala cherā
43	Hazīn	84	Jowr-e falak
44	Do Teke	88	Chāhār mezzrāb-e Bayāt-e esfahān (3)
46	Owj (Oššāq)-šahnāz- Forouz be šur	90	The sizes of Tar parts on a 1:1 scale, master Ghanbarimehr,s pattern
47	Ešare be Daštī & esfahān		
48	Suz o godāz		
50	Masnavī esfahān		
52	Songs		
۵۳	Bahār-e delnešin		
55	A Brief Biography of maestro Banān		
56	Rangārang		
57	Pīshdarāmad-e Bayāt-e esfahān		
59	A Brief Biography of maestro Ney Davud		
60	Chāhār mezzrāb-e Bayāt-e esfahān (1)		

Setar

بستار از پهلوی

بستار از زرد

در این کتاب با آواز (نغمه)ی زیبای اصفهان که به آن بیات اصفهان هم گفته می شود آشنا خواهید شد. نخستین درس گام اصفهان است.

گام در موسیقی ایرانی به دُوری از نت ها در فاصله ی چهارم، پنجم و یا اکتاو گفته می شود که روی برخی نت های آن گوشه (مقام) ویژه ای بنا میشود و با مفهوم اروپایی گام تفاوت دارد. در تار و سه تار اصفهان را بیشتر در مایه های سُل، دو و فا می نوازند ولی نواختن آن از ر و لا هم بسیار شیرین است به شرط اینکه هنرمندی چرب دست و خوش قریحه بنوازد. باید گفت که دو گونه گام اصفهان می توان نواخت یکی با محسوس (درجه ی ۷) یک چهارم پرده و دیگری با محسوس نیم پرده و همانگونه که استاد وزیری در ص ۱۵۸ موسیقی نظری خود آورده است اصل اصفهان همین است که با محسوس سه چهارم پرده (نیم بزرگ)* بنوازند.

نشانه های سرکلید اصفهان سل

** نشانه های سرکلید اصفهان دو

نشانه های سرکلید اصفهان فا

نشانه های سرکلید اصفهان ر

نشانه های سرکلید اصفهان لا

نشانه های داخل پرانتز بیانگر این هستند که اگر بخواهیم اصفهان به شیوه قدیم بنوازیم که استاد وزیری هم اشاره کرده بود، برای نت هفتم (محسوس) گام باید از نشانه ی دیگری که درون پرانتز نوشته شده بهره بگیریم. درجه ی هفتم در موسیقی غربی نیم پرده است ولی در موسیقی ایرانی هم نیم پرده و هم نیم بزرگ (سه چهارم) پرده است. در چهارگاه و سه گاه، آنچه بر دوش نت هفتم گام در اصفهان یا ماهور و راست پنجگاه و یا موسیقی اروپایی به عنوان نت محسوس است را نت ششم گام ایفا می کند. یعنی از نت ششم گام به نت شاهد فرود می آیند.

* در باره ی نیم بزرگ در همین کتاب خواهید خواند.

** نشانه های بکار (b) برای کامل شدن توالی بمل ها یا دیزها نوشته شده است.

چگونگی فاصله نت ها در اصفهان با یگدیگر و با نت شاهد:

نت شاهد اصفهان سل

دوم بیش بزرگ

دوم نیم بزرگ = سه چهارم پرده (در گذشته به آن مُجَنَّب می گفتند)

دوم بیش بزرگ = یک پرده و یک چهارم پرده

دوم کوچک = نیم پرده (در گذشته به آن بقیه می گفتند)

گر به جای فا دیز، فا سُرّی گذاشته شود، آنگاه گام اصفهان قدیم را خواهیم داشت که به گفته ی استاد وزیری اصل اصفهان همین است. هنرجو میتواند در نواختن ردیف هر دو را تمرین کند.

برای آشنایی بیشتر با آنچه گفته شد، در پایین بسیار کوتاه با فاصله در موسیقی آشنا می شویم. واژه ی فاصله در موسیقی به اختلاف صدای دو نت از جهت زیر و بمی گویند. در پایین فاصله نت ها را در گام دوماژور اروپایی با نت تونیک (نت نخست گام) می بینید.

دومینانت یا نمایان

تونیک

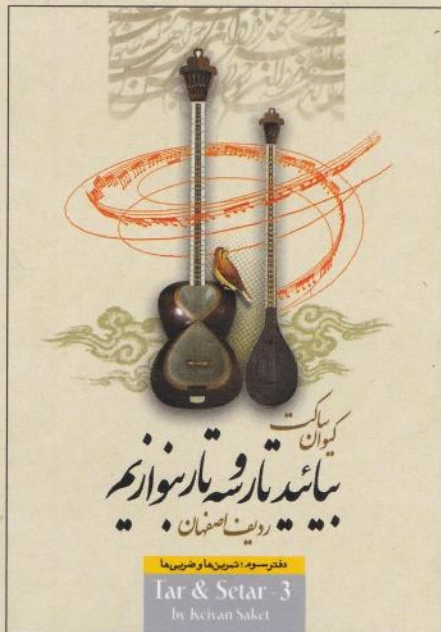
در موسیقی اروپایی تنها پرده و نیم پرده داریم ولی در موسیقی ایرانی اندازه های کوچکتری داریم که به آنها ربع پرده یا یک چهارم پرده می گویند و نخستین بار استاد وزیری آنها را نام گذاری کرد. بازگردیم به گفته ی پیشین، اگر از اندازه (فاصله) بزرگ نیم پرده کروماتیک کم کنیم، میشود اندازه (فاصله) کوچک و اگر از درست کم کنیم میشود کاسته. از کوچک هم اگر نیم پرده ی کروماتیک کم کنیم می شود کاسته.

پنجم کاسته   پنجم درست   سوم کوچک   سوم بزرگ

نمونه

به یاد داشته باشید که فاصله همواره بالا رونده نام گذاری می شود مانند نمونه های پایین. نام اندازه (فاصله) های زیر را بنویسید:

www.KeivanSaket.com
email:kysaket@yahoo.com

آموزشگاه وزیری ۸۸۷۸۴۹۸۸ ۰۲۱

مرکز پخش

فروشگاه اورنگ ۷۷۵۳۵۸۳۴ ۰۲۱